

Dokument z posiedzenia

A9-0052/2021

24.3.2021

SPRAWOZDANIE

w sprawie przeglądu funkcjonowania Funduszu Solidarności Unii Europejskiej
(2020/2087(INI))

Komisja Rozwoju Regionalnego

Sprawozdawca: Younous Omarjee

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	13
OPINIA KOMISJI BUDŻETOWEJ	18
INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ	23
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	24

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie przeglądu funkcjonowania Funduszu Solidarności Unii Europejskiej (2020/2087(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 174 i 175, art. 212 ust. 2 i art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiające Fundusz Solidarności Unii Europejskiej oraz jego późniejsze zmiany z dnia 15 maja 2014 r. i 20 marca 2020 r.¹,
- uwzględniając wszystkie sprawozdania opublikowane przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu, w szczególności jego sprawozdanie z dnia 31 marca 2014 r. zatytułowane „Zmiana klimatu 2014: skutki, adaptacja i wrażliwość”,
- uwzględniając porozumienie paryskie przyjęte 22 kwietnia 2016 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie Funduszu Solidarności Unii Europejskiej – wdrożenia i stosowania²,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 1 grudnia 2016 r. w sprawie Funduszu Solidarności Unii Europejskiej: ocena³,
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 15 maja 2019 r. w sprawie oceny funkcjonowania Funduszu Solidarności Unii Europejskiej w latach 2002–2017 (SWD(2019)0186),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/461 z dnia 30 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 w celu zapewnienia pomocy finansowej państwom członkowskim i państwom prowadzącym negocjacje w sprawie przystąpienia do Unii znacząco dotkniętym w związku z poważnym stanem zagrożenia zdrowia publicznego⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 kwietnia 2020 r. w sprawie skoordynowanych działań UE na rzecz walki z pandemią COVID-19 i jej skutkami⁵,
- uwzględniając stanowisko Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 w celu zapewnienia pomocy

¹ Dz.U. L 311 z 14.11.2002, s. 3.

² Dz.U. C 440 z 30.12.2015, s. 13.

³ Dz.U. C 224 z 27.6.2018, s. 140.

⁴ Dz.U. L 99 z 31.3.2020, s. 9.

⁵ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0054.

finansowej państwom członkowskim i państwom prowadzącym negocjacje w sprawie przystąpienia do Unii, które odczuły znaczące skutki poważnego stanu zagrożenia zdrowia publicznego (COM(2020)0114),

- uwzględniając komunikat Komisji w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu (COM(2019)0640),
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając opinię Komisji Budżetowej,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego (A9-0052/2021),
- A. mając na uwadze, że Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (FSUE), ustanowiony rozporządzeniem Rady (WE) nr 1081/2006 w następstwie dużych powodzi, które nawiedziły Europę Środkową w 2002 r., zapewnia pomoc finansową państwom członkowskim i krajom przystępującym dotkniętym poważnymi lub regionalnymi klęskami żywiołowymi oraz borykającymi się z poważnymi stanami zagrożenia zdrowia publicznego; mając na uwadze, że FSUE stanowi prawdziwą wartość dodaną UE i namacalnie świadczy o woli wykazania się solidarnością z ludnością regionów UE dotkniętych takimi klęskami;
- B. mając na uwadze, że w rezolucji z dnia 17 kwietnia 2020 r. w sprawie skoordynowanych działań UE na rzecz walki z pandemią COVID-19 i jej skutkami Parlament Europejski przypomniał, że solidarność między państwami członkowskimi nie jest opcjonalna, lecz stanowi rzeczywiste zobowiązanie wynikające w szczególności z art. 2 i art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej oraz jest filarem wartości UE, o których mowa w art. 3 ww. traktatu; mając na uwadze, że w rezolucji tej Parlament Europejski wezwał Komisję do wzmocnienia wszystkich elementów jej zarządzania kryzysowego i mechanizmu reagowania na klęski żywiołowe;
- C. odnotowuje z zainteresowaniem, że zgodnie z niedawno przeprowadzonym badaniem opinii publicznej dwie trzecie obywateli UE uważa, że Unia Europejska powinna posiadać większe kompetencje do walki z nieprzewidzianymi kryzysami, takimi jak kryzys związany z COVID-19, a ponad połowa uważa, że UE powinna mieć większe środki finansowe na walkę z tymi kryzysami⁶; mając na uwadze, że obecny kryzys zdrowotny ma bardzo istotny wymiar ludzki, dlatego UE i państwa członkowskie powinny podjąć odpowiednie działania w duchu solidarności;
- D. mając na uwadze, że dotychczasowe interwencje FSUE objęły około stu klęsk żywiołowych w 23 państwach członkowskich i 1 kraju przystępującym na łączną kwotę około 6,6 mld euro⁷;
- E. mając na uwadze, że w 2017 i 2018 r. klęski powodzi były podstawą dla około dwóch trzecich wszystkich wniosków o pomoc z FSUE, chociaż w okresie sprawozdawczym występowały również istotne burze, pożary lasów i trzęsienia ziemi;

⁶ <https://www.europarl.europa.eu/news/pl/press-room/20201113IPR91602/sondaz-ue-potwierdza-apel-obywateli-o-wieksze-uprawnienia-ue-w-walce-z-pandemia>

⁷ <https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/An-overview-of-the-EU-Solidarity-Fund-2002-2019/qpif-qzyn>

- F. mając na uwadze, że należy docenić użyteczność FSUE, podkreśloną w ocenie Komisji, w szczególności w odniesieniu do zmniejszenia obciążenia wszystkich władz krajowych, regionalnych i lokalnych związanego ze wspieraniem działań na rzecz odbudowy w następstwie poważnych krajowych lub regionalnych klęsk żywiołowych lub poważnych stanów zagrożenia zdrowia publicznego, zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2012/2002 (w wersji zmienionej);
- G. mając na uwadze, że ramy regulacyjne FSUE zostały zmienione w 2014 r. na mocy rozporządzenia zmieniającego (UE) nr 661/2014, dzięki czemu umożliwiono uproszczenie procedur, skrócenie czasu reakcji na składane wnioski, ustanowienie bardziej przejrzystych kryteriów kwalifikowalności wniosków o pomoc w przypadku klęsk regionalnych, przedłużenie okresu wdrażania i wprowadzenie przedpłat, o co Parlament wielokrotnie wnosił; mając na uwadze, że osiągnięto dalsze postępy w drodze zmiany rozporządzenia w marcu 2020 r., w szczególności w odniesieniu do zwiększenia poziomu płatności zaliczkowych i uproszczenia procesu przydziału środków FSUE;
- H. mając na uwadze, że odsetek zatwierdzonych wniosków o pomoc w przypadku poważnych klęsk wynosi 100 %, natomiast w przypadku klęsk regionalnych – będących kategorią, w której wnioski najczęściej dotyczą – odsetek ten wzrósł z 32 % do 85 % w wyniku zmiany rozporządzenia FSUE w 2014 r.;
- I. mając na uwadze, że choć reforma rozporządzenia z 2014 r. przyczyniła się do wydłużenia okresu na przygotowanie i złożenie wniosków o wkład finansowy z FSUE z 10 do 12 tygodni, w znacznej liczbie przypadków wymagane są dalsze uzupełnienia, co skutkuje opóźnieniem uzyskania dostępu do dotacji; mając na uwadze, że z tego względu Komisja powinna przedstawić uproszczone wytyczne dotyczące wymogów, jakie muszą spełniać wnioski, aby w ten sposób ograniczyć obciążenia administracyjne;
- J. mając na uwadze, że okres niezbędny do uruchomienia dotacji w całości mógłby ulec dalszemu skróceniu, z myślą o spełnieniu pilnej potrzeby wykazania się przez UE solidarnością;
- K. mając na uwadze, że interwencje FSUE pokrywają jedynie przywrócenie poprzedniego stanu infrastruktury w sektorach energetyki, wody i kanalizacji, telekomunikacji, transportu, zdrowia i edukacji, a nie pokrywają dodatkowych kosztów wynikających z odbudowy infrastruktury bardziej wytrzymałej na klęski i zapewniającej większą odporność na zmiany klimatu, zgodnie z zaleceniami Europejskiego Zielonego Ładu, które to dodatkowe koszty muszą być finansowane ze środków własnych kraju beneficjenta i z innych funduszy unijnych, takich jak Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Fundusz Spójności;
- L. mając na uwadze interesujący fakt, że jak wykazał kryzys wywołany epidemią COVID-19, konieczne jest osiągnięcie większych synergii między instrumentami polityki spójności i FSUE; mając na uwadze, że należy uznać, iż FSUE został stworzony w celu podejmowania krótko- i średnioterminowych działań w obliczu klęsk żywiołowych, a polityka spójności (EFRR i Fundusz Spójności) ma na celu długoterminowe planowanie w dziedzinie ochrony ludności, infrastruktury mającej na celu zapobieganie zagrożeniom i zarządzanie nimi, a także w dziedzinie działań na rzecz zwiększenia odporności, przyczyniając się do osiągnięcia celów Europejskiego Zielonego Ładu;

- M. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący rozszerzenia zakresu FSUE na poważne stany zagrożenia zdrowia publicznego, a także późniejsze wejście w życie rozporządzenia (UE) 2020/461;
- N. mając na uwadze, że zmiany klimatyczne będą powodować nasilenie i częstsze występowanie klęsk żywiołowych; podkreślając w związku z tym użyteczność wprowadzonego w 2014 r. budżetowego mechanizmu dynamicznego przyznawania środków, który między innymi umożliwił FSUE przekazanie rekordowego dla FSUE wkładu finansowego w wysokości 1,2 mld EUR w czasie trzęsień ziemi, które nawiedziły Włochy w latach 2016 i 2017 r.;
- O. mając na uwadze, że zgodnie z art. 7 rozporządzenia w sprawie FSUE działania finansowane przez Fundusz są zgodne z postanowieniami TFUE i instrumentami przyjętymi na jego mocy, ze strategiami politycznymi i środkami UE w szczególności w dziedzinie ochrony środowiska, zapobiegania ryzyku klęsk żywiołowych i zarządzania nim, przystosowania się do zmiany klimatu, w tym, w razie potrzeby, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego;
- P. mając na uwadze, że nowe wieloletnie ramy finansowe (WRF) przewidują nową pulę budżetową pod nazwą „rezerwa na rzecz solidarności i pomocy nadzwyczajnej” (SEAR) obejmującą FSUE oraz rezerwę na pomoc nadzwyczajną (EAR), która ma być z jednej strony uruchamiana w przypadku sytuacji nadzwyczajnych wynikających z poważnych klęsk żywiołowych w państwach członkowskich lub w państwach przystępujących (FSUE), a z drugiej strony w przypadku konkretnych pilnych potrzeb w Unii lub w państwach spoza UE, w szczególności podczas kryzysów humanitarnych (EAR);
- Q. mając na uwadze, że trudna sytuacja klimatyczna stanowi jeden z trwałych czynników znacznie ograniczających rozwój regionów najbardziej oddalonych, na co zwrócono uwagę między innymi w art. 349 TFUE; mając na uwadze, że w związku z tym należy przyjąć specjalne środki zmierzające do określenia warunków stosowania Traktatów, w tym wspólne strategie polityki;
- R. mając na uwadze, że należy zwrócić szczególną uwagę na regiony najbardziej oddalone (RNO), wyspy, a także regiony górskie, regiony słabo zaludnione oraz wszystkie obszary szczególnie narażone na klęski żywiołowe;
- S. mając na uwadze, że należy ubolewać, iż rozporządzenie w sprawie FSUE obecnie nie umożliwia składania wniosków o pomoc w wymiarze transgranicznym, pomimo że niektóre obszary szczególnie narażone na klęski żywiołowe, takie jak regiony górskie, często mają charakter transgraniczny;
1. wyraża zaniepokojenie, że na skutek zmian klimatycznych ekstremalne zjawiska pogodowe i klęski żywiołowe będą coraz liczniejsze i bardziej nasilone; uważa, że inwestycje w zapobieganie klęskom i łagodzenie zmiany klimatu zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem mają niezwykle istotne znaczenie; podkreśla, że państwa członkowskie muszą poczynić większe starania o inwestycje w środki łagodzące skutki zmiany klimatu, uwzględniając fakt, że wiele klęsk żywiołowych stanowi bezpośrednią konsekwencję działalności człowieka, a powodzie, trzęsienia ziemi, pożary lasów, susze i inne klęski żywiołowe mogą wymknąć się spod kontroli, w związku z czym niezbędne jest przyjęcie odpowiednich środków;

2. uważa, że FSUE jest jednym z najbardziej konkretnych przejawów solidarności UE i że wszyscy obywatele UE oczekują takiej solidarności w przypadku wystąpienia klęsk lub poważnych stanów zagrożenia zdrowia publicznego;
3. podkreśla z zaniepokojeniem, że w ostatnich latach obywatele UE stanęli w obliczu wielu klęsk, które zrujnowały życie ludzkie, mienie, środowisko i dziedzictwo kulturowe;
4. zwraca uwagę na fakt, że obecnie regularnie dochodzi do poważnych i regionalnych klęsk żywiołowych oraz poważnych stanów zagrożenia zdrowia publicznego, a najnowszymi tego przykładami są: pandemia COVID-19 wywierająca poważny wpływ na życie wszystkich Europejczyków oraz na gospodarkę europejską, występujące na całym kontynencie pożary lasów, w tym również w tak nietypowych dla pożarów miejscach jak Arktyka, serie gwałtownych trzęsień ziemi, które wstrząsnęły Europą, szczególnie te we Włoszech w latach 2016–2017, które był przyczyną setek ofiar oraz strat szacowanych na blisko 22 mld EUR, czy też trzęsienia ziemi w Chorwacji w marcu 2020 r. i grudniu 2020 r.; przypomina również, że burze, silne opady deszczu i powodzie spowodowały znaczne szkody w wielu miastach i dolinach, a coraz silniejsze huragany siały spustoszenie w najbardziej oddalonych regionach, jak huragan Irma w 2017 r. na Saint-Martin oraz huragan Lorenzo w 2019 r. na Azorach, które spowodowały wyjątkowe zniszczenia; w tym kontekście przypomina, że obszary szczególnie narażone, takie jak wyspy oraz regiony górskie, regiony słabo zaludnione i najbardziej oddalone są często w największym stopniu dotknięte skutkami zmiany klimatu;
5. przypomina, że jak najszybsze, sprawne i elastyczne kierowanie pomocy i środków do dotkniętych regionów ma zasadnicze znaczenie oraz podkreśla, że synergie między FSUE a Unijnym Mechanizmem Ochrony Ludności i komponentem dostosowawczym do zmian klimatu EFRR są niezbędne do stworzenia kompleksowego rozwiązania na rzecz reagowania i zwiększania odporności; wzywa Komisję do kontynuowania prac nad wytycznymi dotyczącymi uproszczonego korzystania z FSUE w celu ułatwienia działań władz krajowych, regionalnych i lokalnych; podkreśla, że synergie między FSUE a – między innymi – ww. unijnymi instrumentami finansowania należy wykorzystywać w sposób elastyczny i w najszerszym zakresie; przypomina, że w sprawozdaniu z realizacji składanym przez każde państwo-beneficjenta należy wyszczególnić środki zapobiegawcze – w tym wykorzystanie unijnych funduszy strukturalnych – wprowadzone lub proponowane w celu ograniczenia przyszłych szkód i uniknięcia, w miarę możliwości, powtórzenia się podobnych klęsk żywiołowych;
6. przypomina, że według Biura ONZ ds. Zmniejszania Ryzyka Związanego z Klęskami Żywiołowymi na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat (2000–2019) wystąpiło 7 348 poważnych klęsk żywiołowych, które pochłonęły 1,23 mln ofiar, dotknęły 4,2 mld ludzi i spowodowały straty gospodarcze na całym świecie w wymiarze 2,97 bln USD;
7. przypomina, że według Europejskiej Agencji Środowiska (EEA) w okresie od 1980 do 2019 r. w państwach członkowskich EEA ekstremalne zdarzenia pogodowe związane z klimatem spowodowały straty gospodarcze o łącznej szacowanej wartości 446 mld EUR;
8. uważa, że poważne i regionalne klęski żywiołowe i poważne stany zagrożenia zdrowia

publicznego mają głębsze skutki gospodarcze i społeczne na obszarach najmniej rozwiniętych i najbardziej narażonych, jak wyspy, obszary górskie i regiony słabo zaludnione, dlatego w ramach FSUE należy podjąć bardziej adekwatne środki na tych terytoriach;

Zarządzenie klęskami żywiołowymi, ocena szkód i uproszczenie procedur

9. zwraca uwagę na różne rodzaje zagrożeń związanych z klęskami żywiołowymi, w obliczu których stoi UE, i podkreśla, że dotkliwość niektórych klęsk żywiołowych nie zależy wyłącznie od zmiany klimatu, ale w niektórych przypadkach wpływ na nią mają czynniki wywołane przez człowieka, w tym nieostrożne planowanie przestrzenne; uważa, że inwestycje w zapobieganie zagrożeniu klęskami i zarządzanie tym zagrożeniem w UE przez budowę infrastruktury prewencyjnej mają podstawowe znaczenie; zaleca w tym zakresie państwom członkowskim wprowadzenie, wraz z Komisją, planów zarządzania klęskami i zapobiegania im, umożliwiających dokładną i szybką ocenę szkód; podkreśla, że FSUE ma być prostym instrumentem, który UE może udostępniać władzom krajowym, regionalnym i lokalnym;
10. wzywa Komisję, aby w kontekście przyszłej reformy FSUE kontynuowała prace nad uproszczeniem i przyspieszeniem procedury składania wniosków przez państwa członkowskie, na przykład poprzez zwrócenie szczególnej uwagi na uproszczenie wniosków o uruchomienie FSUE w kilku regionach w kontekście klęsk transgranicznych, tak aby zapewnić szybszą reakcję na nasilenie poważnych i regionalnych klęsk żywiołowych oraz poważnych stanów zagrożenia zdrowia publicznego;
11. uważa, że zmiany klimatyczne i nasilenie klęsk żywiołowych osłabiają w coraz większym stopniu terytoria i regiony; w związku z tym wzywa Komisję do rozważenia przeglądu FSUE w celu lepszego uwzględnienia klęsk na szczeblu regionalnym; podkreśla ponadto rolę programów EFRR – w synergii z programami rozwoju obszarów wiejskich – w łagodzeniu zagrożeń, takich jak zagrożenia tektoniczne i hydrogeologiczne, i zapobieganiu im; zwraca uwagę na to, że susze zostały objęte zakresem rozporządzenia w sprawie FSUE podczas przeglądu dokonanego w 2014 r., zauważa jednak, że stanowią one powtarzający się element zmian klimatycznych w UE oraz że trudno jest ocenić ich skutki gospodarcze; wzywa Komisję do oceny konkretnych skutków susz i do odpowiedniego zajęcia się nimi w kontekście przyszłej reformy FSUE;
12. apeluje do Komisji i do państw członkowskich, aby wzmocniły swój potencjał badawczy i edukacyjny w celu wprowadzenia systemu zapewniającego lepsze przygotowanie do zapobiegania klęskom i zarządzania nimi, a także minimalizującego skutki podobnych kryzysów;
13. wzywa do zwiększonej koordynacji i współpracy między instytucjami badawczo-rozwojowymi państw członkowskich, zwłaszcza tymi, które zmagają się z tego typu zagrożeniami; wzywa do doskonalenia systemów wczesnego ostrzegania w państwach członkowskich oraz tworzenia nowych powiązań i wzmocniania powiązań już istniejących między poszczególnymi systemami wczesnego ostrzegania;
14. sugeruje, aby państwa członkowskie określiły inwestycje, projekty i narzędzia w ramach krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności w celu ograniczenia

szkód w następstwie klęsk żywiołowych i zdrowotnych oraz zapobiegania im;

15. zwraca się do Komisji o zapewnienie rozpowszechniania dobrych praktyk dotyczących zarządzania instytucjonalnymi strukturami koordynacji i wykorzystania ich w sytuacji klęski żywiołowej;
16. przypomina o trudnościach, na które napotykają państwa-beneficjenci w sytuacji, gdy należy w bardzo krótkim czasie określić dokładną wartość szkód, i sugeruje, aby Komisja przygotowała wytyczne dotyczące uproszczonych metod służących określaniu kwoty pomocy udostępnianej z FSUE, również w celu minimalizacji ewentualnych błędów i dalszych opóźnień;
17. podkreśla, że dzięki korzystaniu z FSUE umocnił się proces uczenia się władz krajowych, regionalnych i lokalnych, w wyniku czego władze te poddały ocenie stosowane przez siebie ogólniejsze polityki zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi; podkreśla konieczność zmniejszenia obciążeń biurokratycznych i wzmocnienia budowania zdolności poprzez wsparcie techniczne i administracyjne dla państw-beneficjentów, aby pomóc im w opracowaniu strategii zarządzania i długoterminowych strategii mających na celu ograniczenie skutków poważnych i regionalnych klęsk żywiołowych oraz poważnych stanów zagrożenia zdrowia publicznego; wzywa państwa członkowskie do poprawy komunikacji z władzami lokalnymi i regionalnymi na kolejnych etapach oceny, przygotowywania wniosków i wdrażania projektów w celu przyspieszenia procedur administracyjnych;
18. apeluje do Komisji, aby w przyszłym przeglądzie FSUE skupiła się – w zakresie w jakim, będzie to tylko możliwe – na regionach najbardziej narażonych na poważne lub regionalne klęski żywiołowe lub poważne stany zagrożenia zdrowia publicznego, zwłaszcza na regionach najbardziej oddalonych, wyspach, regionach górskich i regionach o wysokiej aktywności sejsmicznej lub wulkanicznej, oraz na przyszłych kryzysach w dziedzinie zdrowia publicznego;
19. uważa, że należy podsumować sytuację w związku z huraganami, które uderzyły w kraje i terytoria zamorskie; jest zdania, że rezerwa na pomoc nadzwyczajną i inne instrumenty pomocy zewnętrznej powinny być w pełni wykorzystywane do łagodzenia zaistniałych szkód; jest ponadto przekonany, że należy przeznaczyć odpowiednie środki finansowe na te instrumenty pomocy zewnętrznej, aby pomóc krajom i terytoriom zamorskim;

Zasoby finansowe i sprawny przydział środków

20. przypomina, że w zmienionym wniosku w sprawie WRF na lata 2021–2027 przedstawionym 27 maja 2020 r. Komisja przewidziała maksymalny roczny budżet dla FSUE wysokości 1 mld EUR (w cenach z 2018 r.), odnotowuje jednak, że zgodnie z porozumieniem w sprawie nowych WRF FSUE został połączony z rezerwą na pomoc nadzwyczajną (EAR) w ramach nowej puli środków pod nazwą „Rezerwa na rzecz solidarności i pomocy nadzwyczajnej” (SEAR) wynoszącej rocznie 1,2 mld EUR;
21. uznaje, że zaletą utworzenia SEAR może być zwiększenie elastyczności; zwraca uwagę jednak, że w obecnie proponowanym modelu budżet FSUE jest niepewny z uwagi na jego uzależnienie od środków przydzielanych w ramach EAR; uważa, że należy ściśle

monitorować zarządzanie SEAR, aby się upewnić, czy kwota oraz klucz podziału środków określone dla tego nowego instrumentu finansowego odpowiadają potrzebom FSUE, zważywszy na rozszerzenie jego zakresu zastosowania oraz w obliczu rozmiarów i coraz większej liczby sytuacji nadzwyczajnych wynikających w szczególności z poważnych i regionalnych klęsk żywiołowych oraz poważnych stanów zagrożenia zdrowia publicznego;

22. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że przegląd FSUE przyjęty w marcu 2020 r. umożliwił zwiększenie wartości zaliczek z 10 % do 25 % kwoty zakładanego wkładu finansowego oraz maksymalnej kwoty zaliczek z 30 do 100 mln EUR; podkreśla w tym kontekście znaczenie przedpłat dla zwiększenia skuteczności programów pomocowych, zwłaszcza w regionach i społecznościach lokalnych o ograniczonych alternatywnych źródłach finansowania; zwraca się do Komisji o zastanowienie się nad dodatkowymi sposobami promowania tej opcji i wzywa do zwiększenia wysiłków operacyjnych w celu skrócenia średniego czasu uwalniania zaliczek, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony budżetu UE;
23. zauważa, że większość wielkich budynków położonych w regionach najbardziej oddalonych (jak porty, lotniska i szpitale) to budynki użyteczności publicznej, które – choć są niezbędne do funkcjonowania tych niewielkich terytoriów – są w dużym stopniu narażone na katastrofy ekologiczne; w związku z tym uważa, że wsparcie finansowe z FSUE dla regionów najbardziej oddalonych należy zwiększyć o ponad 2,5 % kwoty otrzymywanej na usunięcie skutków katastrof w przeszłości, aby umożliwić tym regionom szybkie przywrócenie i poprawę poprzedniego stanu rzeczy;
24. stwierdza, że czas niezbędny na wypłatę przedpłat wynosi średnio pięć miesięcy, i zwraca się do Komisji o rozważenie rozwiązań zapewniających szybszą reakcję;
25. zauważa ponadto, że czas potrzebny na uzyskanie całej kwoty dotacji z FSUE przez beneficjenta wynosi średnio jeden rok; apeluje do Komisji, aby w kontekście przyszłej reformy zbadała możliwość uproszczenia i uelastycznienia mobilizacji Funduszu w możliwie największym zakresie, aby zapewnić szybkość działania i natychmiastową pomoc dla regionów lub krajów dotkniętych klęską;
26. biorąc pod uwagę powyższe, a także mając na uwadze rozszerzenie zakresu Funduszu, uważa, że w przyszłości konieczna może być ocena budżetu FSUE, a następnie, w razie konieczności, odpowiednie dostosowanie finansowania, aby zapewnić środki niezbędne dla prawdziwego narzędzia solidarności UE oraz aby dopilnować, by budżet był wystarczająco obszerny, aby skutecznie radzić sobie z poważnymi i regionalnymi klęskami żywiołowymi oraz poważnymi stanami zagrożenia zdrowia publicznego, nie tylko w celu naprawy szkód, ale również w celu budowania odporności na zmianę klimatu;
27. podkreśla, że przyznawanie dotacji z FSUE, zarządzanie nimi i wdrażanie ich powinno być jak najbardziej przejrzyste oraz że dotacje muszą być wykorzystywane zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami;

Zapobieganie zagrożeniom i jakość odbudowy

28. wnosi, aby kryteria określania projektów „kwalifikujących się” do otrzymania

finansowania z Funduszu w większym stopniu uwzględniały najnowsze zasady zapobiegania zagrożeniom, a także apeluje o to, by w ramach przyszłego przeglądu rozporządzenia w sprawie FSUE w art. 3 w pełni uwzględniono zasadę lepszego odbudowywania, tak aby przy okazji odbudowy umożliwić poprawę jakości infrastruktury w zainteresowanych regionach i lepiej je przygotować z myślą o uniknięciu przyszłych klęsk poprzez budowę infrastruktury prewencyjnej;

29. uważa, że instrumenty typu „kredyty ramowe” realizowane przez Europejski Bank Inwestycyjny mogłyby również zostać wykorzystane do finansowania odbudowy odporniejszej, bezpieczniejszej i bardziej ekologicznej infrastruktury;
30. zwraca się do Komisji o wzmocnienie i uproszczenie synergii między FSUE a funduszami polityki spójności, a także z Unijnym Mechanizmem Ochrony Ludności, w celu skutecznego i zorganizowanego zarządzania ryzykiem w ramach projektów odbudowy w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej, nie tylko poprzez budowę trwałej, energooszczędnej i zasobooszczędnej infrastruktury, ale także poprzez wdrażanie środków zapobiegawczych; apeluje także do Komisji o okazanie elastyczności w programowaniu i zmienianiu krajowych lub regionalnych programów w przypadku konieczności reagowania na poważne i regionalne klęski żywiołowe lub poważne stany zagrożenia zdrowia publicznego; w tym kontekście przypomina, że pomoc finansowa z FSUE powinna koncentrować się na większej odporności i wzmocnieniu zrównoważonego charakteru inwestycji na dotkniętych obszarach;

Sytuacje zagrożenia zdrowia

31. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w następstwie zmiany rozporządzenia w sprawie FSUE zaproponowanej przez Komisję 13 marca 2020 r. zakres działań kwalifikujących się do Funduszu został rozszerzony na poważne stany zagrożenia zdrowia publicznego i że obejmuje on obecnie nie tylko pomoc medyczną, ale także środki mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób oraz monitorowanie i kontrolowanie rozprzestrzeniania się chorób;
32. podkreśla, że rozszerzenie zakresu stosowania Funduszu w celu przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 pokazało, że FSUE może być bardziej elastyczny, zarówno pod względem zakresu, jak i kwalifikowalności, ponieważ ma zdolność zapewniania pomocy nie tylko w przypadkach poważnych klęsk żywiołowych, ale również w szybkiej pomocy w sytuacji innych rodzajów poważnych klęsk, takich jak pandemie;
33. uważa, że rozszerzenie zakresu stosowania FSUE wymaga zwiększenia jego budżetu;
34. apeluje do Komisji i państw członkowskich o zacieśnienie współpracy z właściwymi służbami Światowej Organizacji Zdrowia specjalizującymi się w gotowości na wypadek sytuacji nadzwyczajnych, aby opracować plany szybkiego reagowania na sytuacje zagrożenia zdrowia;

Widoczność pomocy finansowej przyznawanej z Funduszu

35. ponownie podkreśla znaczenie informowania społeczeństwa o wymiernych korzyściach płynących z FSUE, aby nadal zwiększać zaufanie obywateli do narzędzi i programów

UE; zwraca się do Komisji i państw członkowskich o poprawę widoczności pomocy udzielanej z Funduszu poprzez jednorazowe i ukierunkowane działania komunikacyjne przy równoczesnym priorytetowym traktowaniu szybkości reagowania i udzielania pomocy, szczególnie w celu podkreślenia wartości dodanej UE podczas poważnych i regionalnych klęsk żywiołowych i poważnych stanów zagrożenia zdrowia publicznego, gdyż pomoc ta jest konkretnym wyrazem solidarności UE i jej zdolności świadczenia w praktyce prawdziwej wzajemnej pomocy poprzez udostępnianie znacznych środków budżetowych; zwraca się również do Komisji, aby w ramach przyszłego przeglądu rozporządzenia nałożyła na państwa-beneficjentów obowiązek informowania obywateli o wsparciu finansowym UE dla realizowanych operacji;

o

o o

36. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz państwom członkowskim.

UZASADNIENIE

Zmiany klimatyczne, znaczna utrata bioróżnorodności spowodowana szóstą falą wymierania gatunków oraz masowe zanieczyszczenie środowiska na skutek działalności człowieka zaburzają ekosystem lub nasz świat do tego stopnia, że wielu naukowców określa naszą epokę mianem antropocenu.

Działalność człowieka stała się główną siłą sprawczą zmian na Ziemi. Zaburzenia wywołane działalnością człowieka mają wielorakie i znaczące konsekwencje, w tym rozregulowanie klimatu, które stanowi główną przyczynę znacznego wzrostu ekstremalnych zjawisk klimatycznych.

Do 2030 r. wzrośnie liczba i intensywność katastrof klimatycznych. Zagrożenie klęskami żywiołowymi stało się zjawiskiem systemowym. Unia Europejska powinna się na nie przygotować oraz wzmocnić środki umożliwiające zapobieganie ich występowaniu oraz naprawianie szkód w razie ich wystąpienia.

Z uwagi na tempo zmian klimatycznych i narastanie ich skutków powinniśmy systematycznie dokonywać przeglądu wszystkich środków zaradczych, w tym FSUE.

Geneza, zakres stosowania i cel Funduszu.

Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (FSUE – dalej „Fundusz”) został utworzony w następstwie poważnych powodzi, które nawiedziły Europę Środkową w 2002 r. Jego pierwotnym celem było udzielanie szybkiej pomocy finansowej państwom członkowskim Unii Europejskiej oraz państwom przystępującym dotkniętym poważnymi klęskami **żywiołowymi** – zarówno w skali krajowej, jak i regionalnej – spowodowanymi powodzią, burzami, trzęsieniem ziemi, wybuchami wulkanów, pożarami lasów lub suszą. Fundusz ten stanowi konkretny wyraz prawdziwej solidarności europejskiej w postaci mobilizacji dodatkowych środków finansowych przeznaczonych na pokrycie części wydatków publicznych państw borykających się z klęskami, których skala uzasadnia interwencję na szczeblu europejskim.

Do tej pory z pomocy Funduszu Solidarności skorzystały 24 państwa dotknięte poważnymi klęskami żywiołowymi w łącznej kwocie powyżej 6 mld EUR.

Klęska żywiołowa uznawana jest za „poważną”, jeżeli wywołuje bezpośrednie szkody szacowane na ponad 3 mld EUR (w cenach z 2011 r.) lub na ponad 0,6 % dochodu narodowego brutto (DNB) państwa beneficjenta. Regionalna klęska żywiołowa oznacza klęskę żywiołową w regionie NUTS 2, która jest przyczyną bezpośrednich szkód rządu powyżej 1,5 % produktu krajowego brutto (PKB) tego regionu. W przypadku regionów najbardziej oddalonych w znaczeniu art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej pułap ten wynosi 1 % regionalnego PKB.

W obliczu rozprzestrzeniania się epidemii COVID-19 Komisja zaproponowała w marcu 2020 r. rozszerzenie zakresu stosowania Funduszu na poważne sytuacje kryzysowe **dotyczące zdrowia publicznego**. W tym kontekście Komisja przyjęła jako kryterium uruchomienia interwencji z Funduszu połowę progę mającego zastosowanie do klęsk żywiołowych, tj. 0,3 % DNB lub 1,5 mld EUR, przy czym przyjmowana jest zawsze niższa z tych kwot. Wniosek, zatwierdzony 26 marca 2020 r. przez Parlament w trybie procedury nadzwyczajnej

oraz 30 marca 2020 r. przez Radę, został opublikowany w Dzienniku Urzędowym 31 marca 2020 r.

Zmiany rozporządzenia (WE) nr 2012/2002

W rezolucji z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie wdrożenia i stosowania FSUE Parlament Europejski ostro skrytykował czas potrzebny na przyznanie pomocy w przypadku klęsk żywiołowych, złożoność procedur oraz niemożność uzyskania zaliczek przez zainteresowane kraje. 25 lipca 2013 r. Komisja przedstawiła nowy wniosek ustawodawczy uwzględniający w szczególności powyższe zagadnienia, którego skutkiem było wejście w życie w dniu 15 maja 2014 r. rozporządzenia zmieniającego (UE) nr 661/2014. Nowe rozporządzenie regulujące zasady interwencji FSUE wprowadziło przede wszystkim następujące zmiany:

- wydłużenie terminu na złożenie wniosku o przyznanie wkładu finansowego z Funduszu z 10 do 12 tygodni,
- szybszą procedurę wypłaty,
- możliwość wypłaty zaliczek, których kwota nie może jednak przekraczać 10% wysokości wkładu finansowego i nie może w żadnym przypadku przekroczyć 30 mln EUR,
- dłuższy termin (przedłużony z 12 do 18 miesięcy) udzielony państwom-beneficjentom na wykorzystanie dotacji,
- bardziej przejrzyste określenie zakresu oraz zasad kwalifikowalności,
- zwiększenie znaczenia zapobiegania.

Jednocześnie w 2014 r. został obniżony roczny pułap środków z budżetu FSUE z 1 mld EUR w cenach bieżących do 500 mln EUR w cenach z 2011 r. W zamian Fundusz uzyskał większą elastyczność budżetową, ponieważ stało się możliwe przenoszenie niewykorzystanych środków na następny rok.

Rozporządzenie (UE) 2020/461 z dnia 30 marca 2020 r. nie tylko rozszerzyło zakres stosowania rozporządzenia z 2002 r. o poważny stan zagrożenia zdrowia publicznego, lecz także uwzględniło niewystarczający i nieodpowiedni poziom zaliczek, zwiększając ich wysokość z 10 % do 25 % zakładanego wkładu finansowego, przy czym ich maksymalna kwota nie może przekroczyć 100 mln EUR.

W dniu 27 maja 2020 r. Komisja przedstawiła zmieniony wniosek dotyczący wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2021—2027, w którym przewidziano przywrócenie maksymalnego rocznego przydziału środków budżetowych w wysokości 1 mld EUR w cenach z 2018 r.

W porozumieniu w sprawie WRF na lata 2021—2027 FSUE został jednak połączony z rezerwą na pomoc nadzwyczajną (EAR) w ramach nowej puli środków pod nazwą „Rezerwa na rzecz solidarności i pomocy nadzwyczajnej” (SEAR). Środki te będzie można wykorzystywać w ramach FSUE w przypadku sytuacji nadzwyczajnych wynikających z poważnych klęsk żywiołowych w państwach członkowskich lub w państwach przystępujących, a także w celu szybkiego reagowania na konkretne pilne potrzeby w Unii

lub w państwach trzecich, w szczególności podczas kryzysów humanitarnych (EAR). Roczna kwota przydziału środków na SEAR wynosi 1,2 mld EUR (w cenach z 2018 r.).

Stanowisko sprawozdawcy

Przedmiotem niniejszego sprawozdania jest ocena funkcjonowania Funduszu w świetle jego kolejnych dostosowań oraz w oparciu o doświadczenie zdobyte podczas jego wdrażania na przestrzeni lat. Opiera się ono w głównej mierze na ocenie opublikowanej w maju 2019 r. przez służby Komisji dotyczącej okresu 2002–2017, jak również na najnowszym sprawozdaniu z działalności obejmującym lata 2017–2018.

Zdaniem sprawozdawcy następujące zagadnienia wydają się problematyczne i wymagają dogłębnej refleksji:

Ocena szkód

Zgodnie ze zmianą rozporządzenia z 2014 r. termin na składanie wniosków o przyznanie wkładu finansowego został przedłużony o dwa tygodnie, aby umożliwić wnioskodawcom sporządzenie dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy. Państwa lub regiony dotknięte klęską mają teraz dwanaście tygodni na przedstawienie nie tylko kompleksowej oceny bezpośrednich szkód i ich wpływu na ludność, gospodarkę i środowisko – z wyszczególnieniem szkód wchodzących w zakres sfery publicznej – lecz także na oszacowanie kosztów przywrócenia podstawowej infrastruktury publicznej i wyposażenia do stanu używalności, oraz krótki opis wdrażania przepisów Unii w zakresie zapobiegania klęskom żywiołowym i zarządzania ryzykiem ich wystąpienia.

Jest to bezsprzecznie bardzo krótki termin, który nakłada dodatkowy przymusowy warunek na państwa lub regiony już znajdujące się w trudnej sytuacji. Te trudności pogłębia fakt, że w niektórych przypadkach państwa lub regiony dotknięte klęską nie mają dokumentów potwierdzających wartość określonej uszkodzonej infrastruktury, szczególnie gdy jest bardzo stara.

Wiedząc, że przedłużenie terminu spowodowałoby opóźnienie w przyznaniu pomocy, co przyniosłoby efekt przeciwny do zamierzonego, rozwiązanie tego problemu należy szukać gdzie indziej. Jednym z wartych rozważenia rozwiązań mogłyby być niezawodne i wydajne systemy oceny szkód. W tym kontekście Komisja mogłaby przyjąć na siebie zadanie koordynacji. Ponadto należałoby się zastanowić nad możliwością zmiany metod wyceny wkładu finansowego Funduszu w oparciu o prostszą metodologię, która umożliwiałaby szybszą ocenę szkód.

Czas niezbędny dla uruchomienia środków i zaliczek

Chociaż przegląd rozporządzenia z 2014 r. doprowadził do skrócenia o 12 % czasu od złożenia wniosku do wypłaty pomocy, to czas potrzebny na wypłatę całości dotacji w dalszym ciągu wynosi średnio jeden rok. W wielu przypadkach Fundusz interweniuje na etapie już zakończonych robót naprawczych w postaci finansowania z mocą wsteczną lub też refundacji poniesionych wydatków. Zgodnie z analizą Komisji skoro możliwości skrócenia czasu trwania czynności administracyjnych poprzedzających wypłatę pomocy są bardzo ograniczone, to należy znaleźć inne sposoby, które rekompensowałyby tę względną powolność procedur.

Spośród 20 wniosków o przyznanie wkładu finansowego zatwierdzonych między datą wejścia w życie zmienionego rozporządzenia z 2014 r., które ustanowiło przedpłaty, a rokiem 2017, w 12 zwrócono się o wypłatę zaliczek. Wydaje się więc, że w większości przypadków państwa lub regiony wykazują potrzebę szybszego finansowania niż oferowane przez Fundusz i dążą do jego uzyskania w ten właśnie sposób. Pod tym względem należy z zadowoleniem odnotować najnowszy przegląd rozporządzenia w następstwie epidemii COVID-19, na podstawie którego został podwyższony limit zaliczek z 10 do 25 % zakładanej kwoty dotacji. Jednakże ten próg procentowy mógłby zostać jeszcze podwyższony. Sprawozdawca opowiada się za takim rozwiązaniem.

Kwalifikujące się operacje i koszty odbudowy

Kolejnym problemem związanym z powyższymi zagadnieniami, który jasno wynika z analizy Komisji, jest kwestia finansowania kosztów odbudowy. Ocena pozwala stwierdzić, że występuje na ogół rozbieżność między szacowaną wartością infrastruktury a kosztem odbudowy w oparciu o kryteria zgodne z wymogami poszanowania środowiska, odporności i nowoczesności. Rozporządzenie z 2014 r. stanowi wyraźnie, że Fundusz może wnieść wkład w pokrycie kosztów stosownych działań jedynie do wysokości szacowanych kosztów przywrócenia stanu poprzedniego. Jednakże odbudowa powinna być właśnie okazją do poprawy uszkodzonej infrastruktury i wyposażenia, aby w przyszłości były bardziej odporne na klęski żywiołowe.

Tym samym w ocenie podkreślono sztuczność wyceny kosztów odbudowy, która ma z założenia umożliwić przywrócenie stanu poprzedniego, czyli często przestarzałej infrastruktury.

Sprawozdawca proponuje więc przegląd kryteriów oceny kosztów odbudowy oraz wzmocnienie synergii z funduszami realizującymi cele polityki spójności, które wykazują rzeczywistą komplementarność pod względem długoterminowego planowania strategicznego i inwestycji zapobiegających zapobieganie klęskom żywiołowym i zarządzanie nimi.

W tym zakresie celowa byłaby współpraca z EBI.

Skuteczność i przydział środków na Fundusz.

Analiza Komisji obejmująca okres 2002–2017 wskazuje, że wskaźnik zatwierdzonych wniosków o pomoc w przypadku poważnych klęsk wynosi 100 % na szczeblu krajowym, natomiast na szczeblu regionalnym wskaźnik zatwierdzonych wniosków wzrósł z 31 % do 85 % od reformy w 2014 r.

Ponadto z analizy wynika, że w badanym okresie 98 % przyznanych dotacji zostało wykorzystanych i uznanych przez Komisję po zakończeniu okresu wdrożenia jako wydatki kwalifikowane.

Natomiast wprowadzony w 2014 r. budżetowy mechanizm dynamicznego przyznawania środków, umożliwiający w szczególności przenoszenie niewykorzystanych środków na następny rok, wprowadził bardzo potrzebną elastyczność, zwłaszcza w przypadku pomocy dla Włoch, które musiały stawić czoła serii trzęsień ziemi w okresie od sierpnia 2016 r. do stycznia 2017 r. W obliczu tej sytuacji Fundusz mógł skorzystać ze środków przeniesionych z 2016 r. oraz przydzielonych na 2018 r., gromadząc rekordową sumę wynoszącą 1,2 mld EUR.

Należy uznać, że w ten sposób Fundusz wykazał zarówno swoją użyteczność, jak i skuteczność. Nie zmienia to faktu, że jak to właśnie pokazała epidemia COVID-19 oraz na co wskazują coraz częstsze i gwałtowniejsze przejawy zmiany klimatu, państwa członkowskie będą musiały stawić czoła nowym, poważnym klęskom w nadchodzących latach, w przypadku których ograniczone możliwości Funduszu mogą już nie być wystarczające.

Z tej przyczyny sprawozdawca pragnie wyrazić zaniepokojenie połączeniem FSUE z EAR, ponieważ powiązanie z potrzebami EAR powoduje niepewność możliwości finansowania przez FSUE w ramach wspólnego budżetu, który jest niewiele wyższy od budżetu proponowanego przez Komisję dla samego Funduszu w maju 2020 r. Wynika stąd niezbicie, że zarządzanie nową rezerwą musi być ściśle monitorowane, aby przekonać się, czy przewidziana kwota oraz podział środków między FSUE i EAR są odpowiednie. W przeciwnym przypadku będzie należało rozpatrzyć nowy klucz podziału środków lub zwiększenie budżetu.

14.7.2020

OPINIA KOMISJI BUDŻETOWEJ

dla Komisji Rozwoju Regionalnego

w sprawie przeglądu funkcjonowania Funduszu Solidarności Unii Europejskiej
(2020/2087(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Karlo Ressler

WSKAZÓWKI

Komisja Budżetowa zwraca się do Komisji Rozwoju Regionalnego, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. z zadowoleniem przyjmuje niedawne rozszerzenie zakresu tematycznego Funduszu Solidarności Unii Europejskiej (FSUE) w świetle trwającej pandemii COVID-19, aby uwzględnić sytuacje poważnego zagrożenia zdrowia publicznego w celu wsparcia państw członkowskich w niesieniu pomocy, w tym pomocy medycznej, ludności dotkniętej pandemią;
2. podkreśla, że od czasu reformy z 2014 r. środki przeznaczone na pomoc wypłacane są coraz szybciej i domaga się, aby Komisja przyspieszyła jeszcze płatności, zapewniła władzom krajowym pomoc techniczną w procesie składania wniosków oraz dopilnowała, by ocenę wniosków przeprowadzano w terminie; zdecydowanie popiera niedawną reformę systemu płatności zaliczkowych, w ramach której podniesiono poziom zaliczek z 10 % do 25 % zakładanego wkładu, a ich wartość z maksymalnie 30 mln EUR do 100 mln EUR; podkreśla, że okazało się to mieć korzystny wpływ na skuteczność funduszu, zwłaszcza w regionach i gminach o ograniczonych alternatywnych źródłach finansowania; wątpi jednak, by reforma wyeliminowała wszelkie przeszkody, które obecnie utrudniają państwom członkowskim ubieganie się o zaliczki, mając na uwadze niską liczbę wniosków; apeluje do Komisji o rozważenie dodatkowych sposobów promowania tej opcji w ramach dialogu z władzami państw członkowskich; wzywa Komisję do jak najszybszego dokonania płatności zaliczkowych z tytułu wniosków związanych z COVID-19;
3. uznaje, że zmiana klimatu wymaga przede wszystkim podejścia opartego na polityce prewencyjnej zgodnie z porozumieniem paryskim i Zielonym Ładem, oraz że FSUE nie jest narzędziem szybkiej interwencji w sytuacjach kryzysowych; zastanawia się jednak, czy fundusz jest odpowiednio dostosowany do przyszłych skutków zmiany klimatu, zwłaszcza w odniesieniu do wysp i regionów przybrzeżnych, które są szczególnie narażone na klęski żywiołowe;
4. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji z 27 maja 2020 r. dotyczący zwiększenia maksymalnej rocznej kwoty środków z FSUE w następnym długoterminowym budżecie

do 1 mld EUR (w cenach z 2018 r.), zgodnie ze stanowiskiem przedstawianym przez Parlament od samego początku; wątpi jednak, by kwota ta była wystarczająca do pokrycia kosztów wszelkich kwalifikujących się wniosków w nadchodzących latach, z uwagi na rozszerzony zakres funduszu oraz szybko postępującą zmianę klimatu, która sprawia, że klęski żywiołowe występują częściej i są gwałtowniejsze i bardziej nieprzewidywalne;

5. domaga się, aby Komisja zaproponowała zmianę rozporządzenia, która powinna wejść w życie jak najwcześniej w kolejnych wieloletnich ramach finansowych (WRF), aby uprościć i przyspieszyć procedurę składania wniosków przez państwa członkowskie, zwiększyć poziom zaliczek do 33 %, przyspieszyć ostateczną wypłatę, w pełni zintegrować zasadę „poprawiać, odbudowując” przewidzianą w art. 3 rozporządzenia w sprawie FSUE oraz uwzględnić wymiar wyspiarski i przybrzeżny, tak by wziąć pod uwagę wymiar przystosowania się do zmiany klimatu na tych terytoriach, które są szczególnie zagrożone;
6. podkreśla, że wykorzystanie FSUE zachęciło władze krajowe i lokalne do poznawania strategii politycznych, prowadząc je do oceny stosowanych przez nie obszerniejszych środków zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi; wzywa Komisję do utworzenia sieci koordynatorów FSUE z państw członkowskich i zarządzania nią w celu wymiany dobrych praktyk i praktycznych porad w zakresie składania wniosków;
7. zwraca uwagę na istotną potencjalną synergię między FSUE i innymi unijnymi funduszami i strategiami politycznymi; domaga się pełnego wykorzystania tej synergii;
8. zwraca się do Komisji, by zgodnie z porozumieniem paryskim i Zielonym Ładem zapewniła bardziej odporne i przyjazne dla klimatu inwestycje i projekty odbudowy oraz zmodernizowała infrastrukturę w oparciu o nowe, solidniejsze standardy, a nie tylko w drodze odtworzenia warunków istniejących przed wystąpieniem klęski;
9. zaleca rozszerzenie kwalifikowalności w ramach funduszu na potencjalne kraje kandydujące jako kolejny gest solidarności z państwami trzecimi będącymi na drodze do przystąpienia do UE;
10. ubolewa, że na podstawie dowodów uzyskanych z badań Eurobarometru jedynie 15 % ludności UE ma pełną świadomość wykorzystania tego funduszu na poziomie poszczególnych krajów; ponownie podkreśla znaczenie informowania społeczeństwa o wymiernych korzyściach płynących z FSUE; wzywa zainteresowane władze regionalne i lokalne do wdrożenia strategii komunikacyjnych, aby wyraźnie zwrócić uwagę obywateli na pomoc udzielaną przez FSUE; wzywa Komisję do zwiększenia wysiłków w zakresie komunikacji w celu szerzenia świadomości społecznej na temat interwencji finansowanych ze środków FSUE, a w ramach przyszłego przeglądu rozporządzenia – do oceny możliwości nałożenia na kraj korzystający ze wsparcia obowiązku informowania o unijnym wsparciu finansowym realizowanych operacji;
11. podkreśla, że przyznawanie dotacji z FSUE, zarządzanie nimi i wdrażanie ich powinno być jak najbardziej przejrzyste oraz że dotacje muszą być wykorzystywane zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Data przyjęcia	14.7.2020
Wynik głosowania końcowego	+ : 37 - : 1 0 : 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Rasmus Andresen, Clotilde Armand, Robert Biedroń, Anna Bonfrisco, Olivier Chastel, Lefteris Christoforou, David Cormand, Paolo De Castro, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Valentino Grant, Elisabetta Gualmini, Francisco Guerreiro, Valérie Hayer, Eero Heinäluoma, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Moritz Körner, Joachim Kuhs, Zbigniew Kuźmiuk, Ioannis Lagos, Hélène Laporte, Pierre Larrourou, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Silvia Modig, Siegfried Mureşan, Victor Negrescu, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Dimitrios Papadimoulis, Karlo Ressler, Bogdan Rzońca, Nicolae Ştefănuţă, Nils Torvalds, Nils Ušakovs, Johan Van Overtveldt, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Henrike Hahn

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

37	+
PPE	Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Karlo Ressler, Rainer Wieland, Angelika Winzig
S&D	Robert Biedroń, Paolo De Castro, Eider Gardiazabal Rubial, Elisabetta Gualmini, Eero Heinäluoma, Pierre Larrourou, Margarida Marques, Victor Negrescu, Nils Ušakovs
Renew	Clotilde Armand, Olivier Chastel, Valérie Hayer, Moritz Körner, Nicolae Ştefănuţă, Nils Torvalds
ID	Anna Bonfrisco, Valentino Grant, Hélène Laporte
Verts/ALE	Rasmus Andresen, David Cormand, Francisco Guerreiro, Henrike Hahn
ECR	Zbigniew Kuźmiuk, Bogdan Rzońca
GUE/NGL	Silvia Modig, Dimitrios Papadimoulis

1	-
NI	Ioannis Lagos

2	0
ID	Joachim Kuhs
ECR	Johan Van Overtveldt

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ

Data przyjęcia	16.3.2021
Wynik głosowania końcowego	+: 37 -: 0 0: 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	François Alfonsi, Mathilde Androuët, Pascal Arimont, Adrian-Dragoş Benea, Tom Berendsen, Erik Bergkvist, Stéphane Bijoux, Franc Bogovič, Vlad-Marius Botoş, Rosanna Conte, Andrea Cozzolino, Corina Creţu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Francesca Donato, Raffaele Fitto, Chiara Gemma, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Ondřej Knotek, Constanze Krehl, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Martina Michels, Andželika Anna Możdżanowska, Niklas Nienaaß, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Caroline Roose, André Rougé, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Yana Toom, Monika Vana
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Daniel Buda, Isabel Carvalhais

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI
PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

37	+
ECR	Raffaele Fitto, Andželika Anna Mozdżanowska
ID	Rosanna Conte, Francesca Donato, Alessandro Panza
NI	Chiara Gemma
PPE	Pascal Arimont, Tom Berendsen, Franc Bogovič, Daniel Buda, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Andrey Novakov
Renew	Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș, Ondřej Knotek, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Yana Toom
S&D	Adrian-Dragoș Benea, Erik Bergkvist, Isabel Carvalhais, Andrea Cozzolino, Corina Crețu, Constanze Krehl, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Tsvetelina Penkova
The Left	Martina Michels, Younous Omarjee
Verts/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Niklas Nienaaß, Caroline Roose, Monika Vana

0	-

2	0
ID	Mathilde Androuët, André Rougé

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się